

SURXONDARYO VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO'YICHA MA'LUMOT

2020- yil 1- avgust holatiga ko'ra (fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari)



Mamlakatimizda oxirgi yillarda tadbirkorlik subyektlariga ko'rsatilayotgan e'tibor

Tadbirkorlik subyektlari iqtisodiyotni rivojlantirish, aholi bandligi va daromadlarini oshirishda muhim omildir. Ushbu soha vakillarini har tomonlama qo'llab-quvvatlash maqsadida, oxirgi yillarda Prezidentimizning ko'plab farmon va qarorlari qabul qilindi.

Jumladan, tadbirkorlik faoliyatini davlat ro'yxatidan o'tkazish, turli ruxsatnomalar olish va boshqa ko'plab xizmatlar tartib-qoidalari soddalashtirildi. Bu borada qulaylik yaratish uchun Davlat xizmatlari agentligi va uning joylardagi markazlari tashkil etildi. Tadbirkorlik subyektlarining huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilish bo'yicha vakil (Biznes-ombudsman) devoni tashkil qilindi.

Barcha hududlarda tadbirkorlar murojaatlarini qabul qilib, hal etishga ko'maklashadigan Bosh vazir qabulxonalari tashkil etildi. Vazirlar Mahkamasi huzurida Tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishni qo'llab-quvvatlash davlat jamg'armasi faoliyati yo'lga qo'yildi. Tijorat banklari tomonidan tadbirkorlarga ajratilayotgan kreditlar hajmi oshdi.

Oxirgi yillarda hukumatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlarining faoliyatini yanada rivojlantirish va barqaror faoliyat ko'rsatishini ta'minlash maqsadida yaratib berilayotgan shart-sharoitlar va qulayliklar natijasida faoliyat ko'rsatayotgan hamda yangi tashkil etilayotgan korxona va tashkilotlar soni yildan-yilga sezilarli ravishda oshib bormoqda.

Korxona va tashkilotlar to'g'risidagi mazkur ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi Davlat xizmatlari agentligi ma'lumotlar bazasi asosida, 2020- yil 1- avgust holatiga ko'ra, (fermer va dehqon xo'jaliklarisiz) shakllantirildi.

Ro'yxatdan o'tgan korxona va tashkilotlar soni

(1- avgust holatiga ko'ra, birlikda)



Mamlakatimizda qulay ishbilarmonlik muhitini yaratish va tadbirkorlikni jadal rivojlantirish borasida qator ijobiy o'zgarishlar amalga oshirilmoqda. O'z o'rnda, tadbirkorlik subyektlarini davlat ro'yxatidan o'tkazish va hisobga qo'yish borasida ham qonunchilikda muhim qarorlar qabul qilinib, davlat ro'yxatidan o'tkazish va hisobga qo'yishni avtomatlashtirilgan tizimi bosqichmabosqich ishlab chiqilib, amaliyotga tadbiq qilinmoqda. Bu esa aholi hamda xorijiy investorlarning o'z shaxsiy biznesini yo'lga qo'yish va rivojlantirish uchun muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda.

Korxona va tashkilotlar soni

(2020- yil 1- avgust holatiga ko'ra, birlikda)

Ro'yxatdan o'tgan korxonalar

24 930

Faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar

23 916

Yangi tashkil etilgan korxonalar

5 521

(2020- yil yanvar-iyul oylarida)

Yuridik shaxs:

Yuritishida yoki operativ boshqaruvida alohida mol-mulkka ega bo'lgan hamda o'z majburiyatlari yuzasidan ushu mol-mulk bilan javob beradigan, o'z nomidan mulkiy yoki shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo'la oladigan va ularni amalga oshira oladigan, majburiyatlarni bajara oladigan, sudda da'vogar va javobgar bo'la oladigan tashkilot **yuridik shaxs** hisoblanadi.

Ro'yxatdan o'tgan tijorat korxonalarini soni

(tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha 2020- yil 1- avgust holatiga ko'ra, birlikda)

8 907



Mas'uliyati cheklangan jamiyat

4 609



Oilaviy korxona

157



Unitar korxona

7 152



Xususiy korxona

26



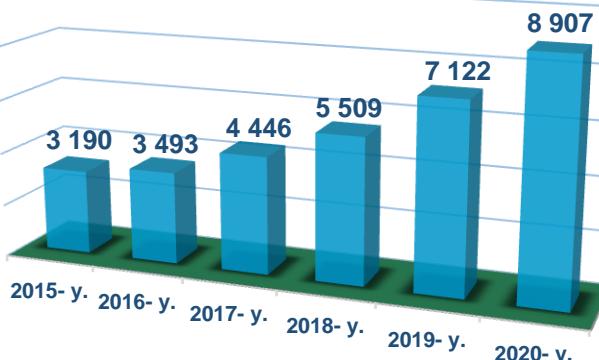
Aksiyadorlik jamiyat

289

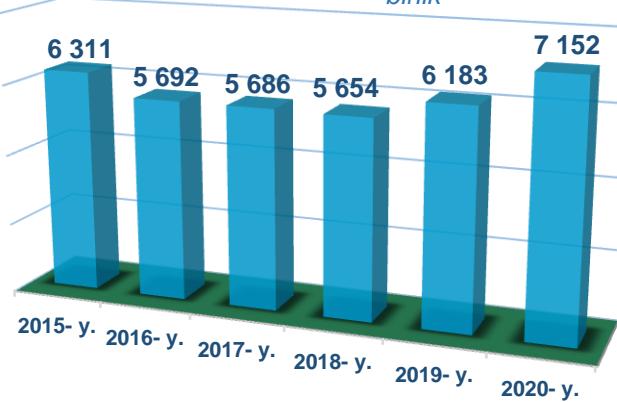


Boshqalar

*mas'uliyati cheklangan jamiyat
birlik*



*xususiy korxona
birlik*

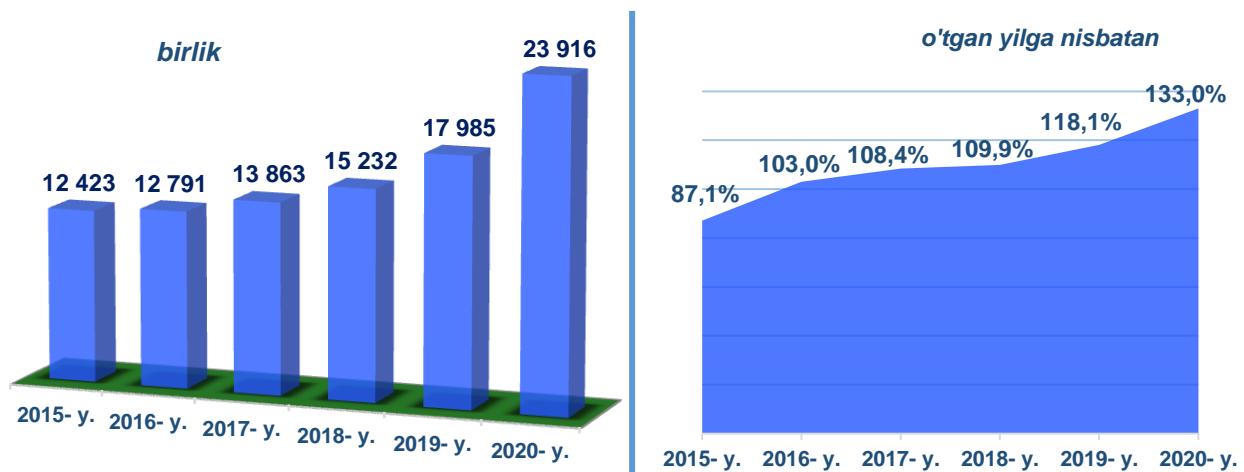


Mas'uliyati cheklangan jamiyat

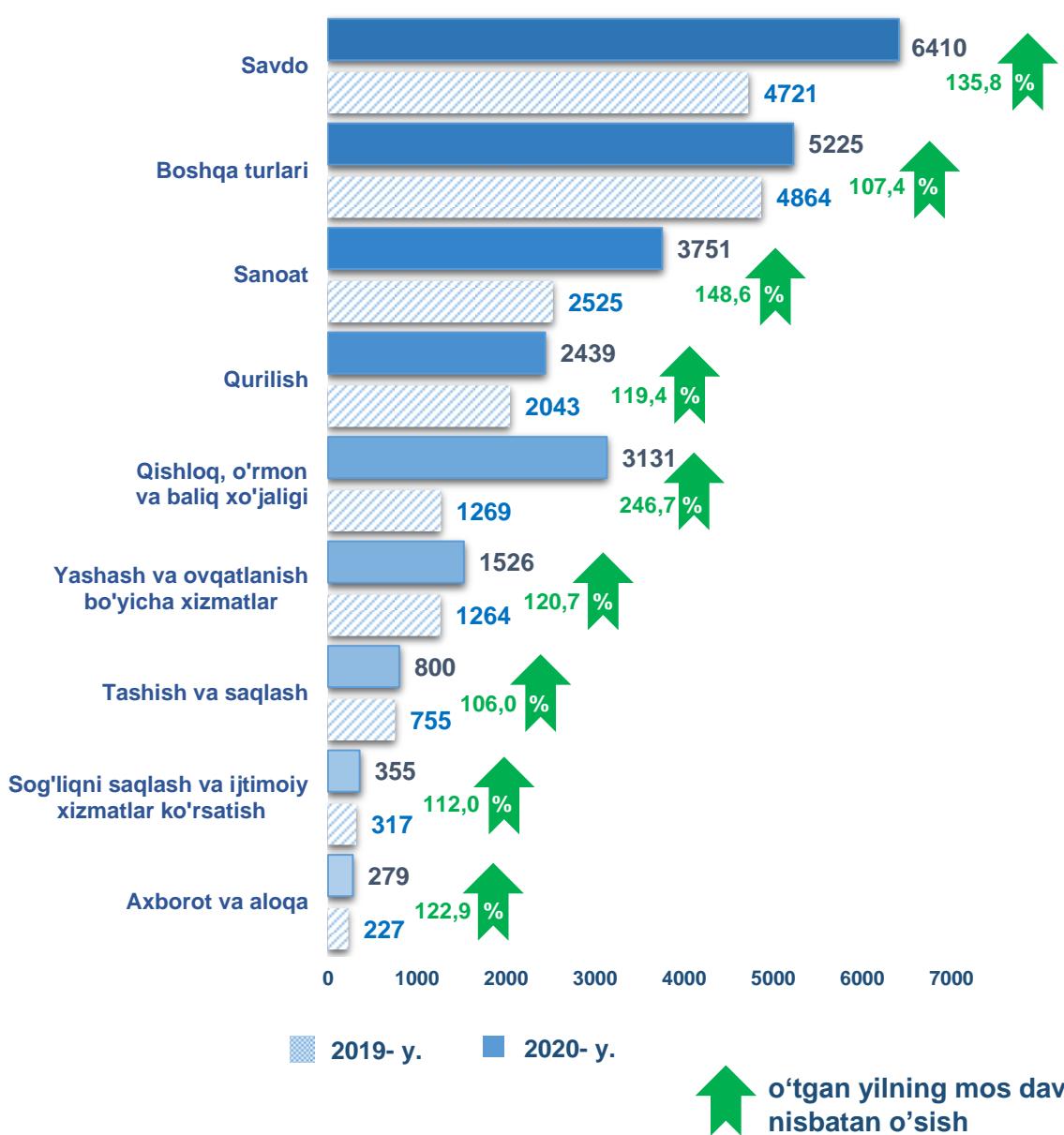
Bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta'sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta'sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo'lingan xo'jalik jamiyatni mas'uliyati cheklangan jamiyat deb hisoblanadi. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo'yicha javobgar bo'lmaydilar va jamiyat faoliyatini bilan bog'liq zararlar uchun o'zлari qo'shgan hissalar qiymati doirasida javobgar bo'ladilar.

Mas'uliyati cheklangan jamiyatning o'z hissasini to'la qo'shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo'yicha har bir ishtirokchi hissasining to'lanmagan qismining qiymati doirasida solidar javobgar bo'ladilar.

Faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni (1- avgust holatiga ko'ra)



Faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni (iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha 1- avgust holatiga ko'ra, birlikda)



Faoliyat ko'rsatayotgan tijorat korxonalari soni

(tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha 2020- yil 1- avgust holatiga ko'ra, birlikda)

25
aksiyadorlik
jamiyati

145
unitar korxona

271
boshqalar

4 318
oilaviy korxona

6 853
xususiy korxona

8 635
mas'uliyati
cheklangan jamiyat

20 247
tijorat korxonalari

Aksiyadorlik jamiyati:

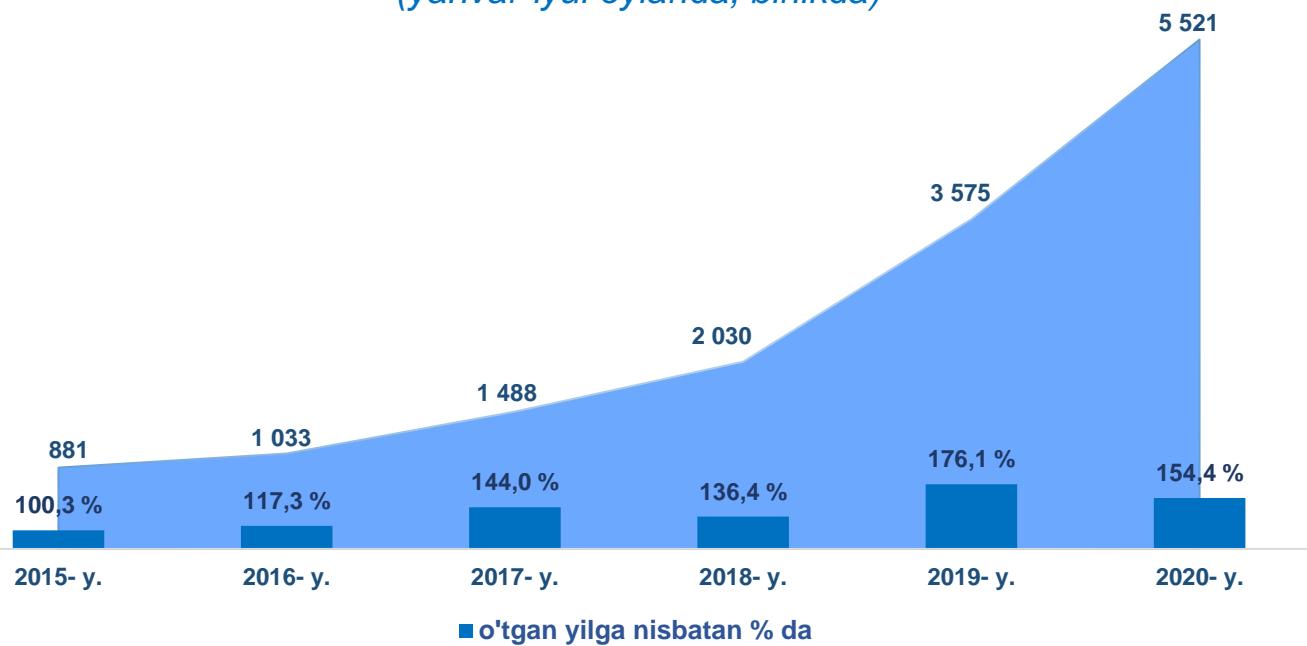
Ustav fondi muayyan aksiyalar soniga bo'lingan jamiyat – aksiyadorlik jamiyati hisoblanadi; – aksiyadorlik jamiyatining ishtirokchilari (aksiyadorlar) uning majburiyatlari bo'yicha javob bermaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog'liq zarar uchun o'zlariga qarashli aksiyalar qiymati doirasida javobgar bo'ladilar.

Aksiyalar haqini batamom to'lamagan aksiyadorlar, aksiyadorlik jamiyatining majburiyatlari bo'yicha, o'zlariga qarashli aksiyalar qiymatining to'lannagan qismi doirasida solidar javobgar bo'ladilar.

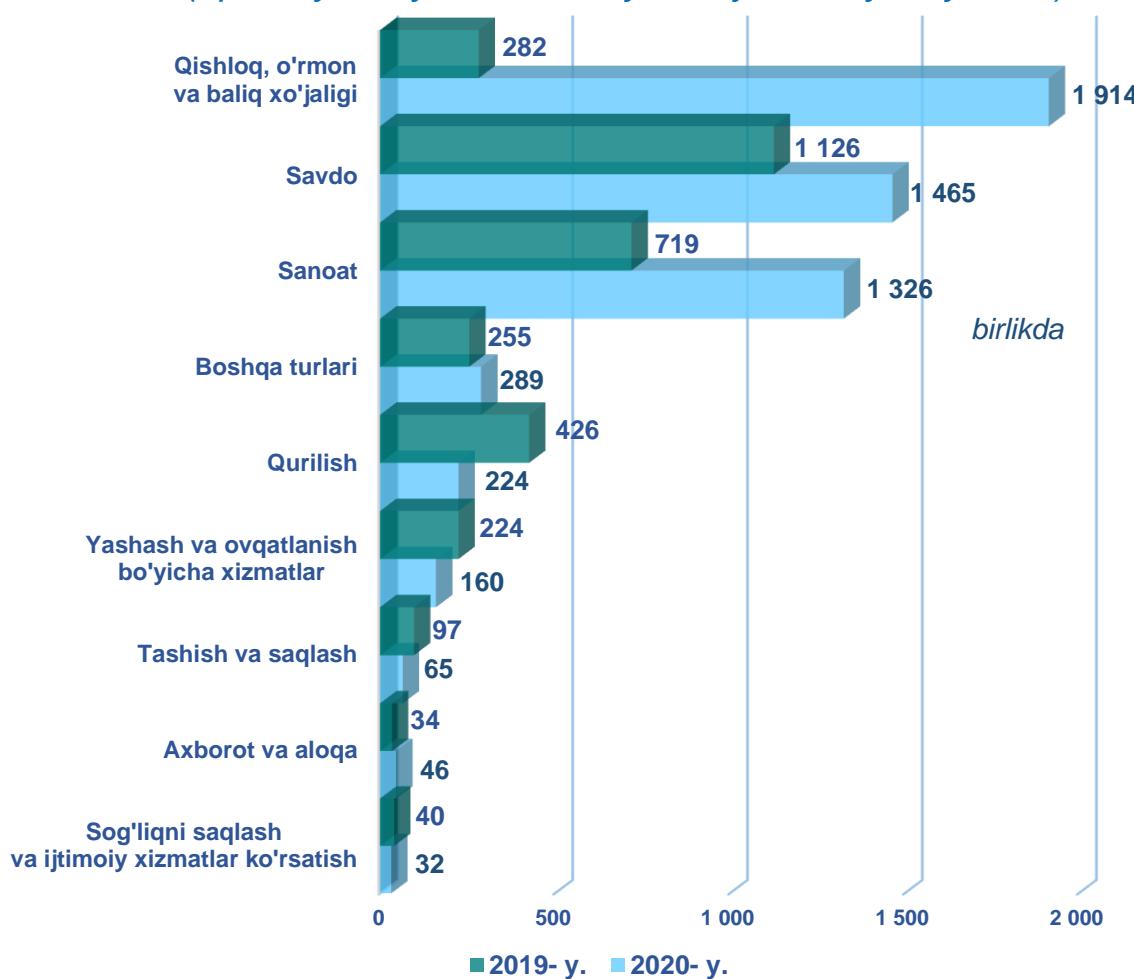
Aksiyadorlik jamiyatining firma nomida, jamiyatning nomi hamda bu jamiyat aksiyadorlik jamiyati ekanligi o'z ifodasini topishi kerak.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

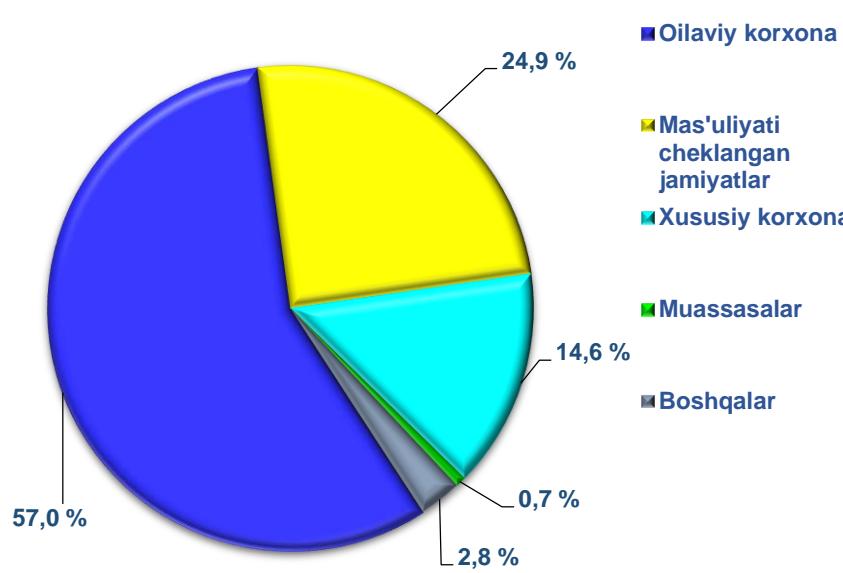
(yanvar-iyul oylarida, birlikda)



Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni (iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha, yanvar-iyul oylarida)

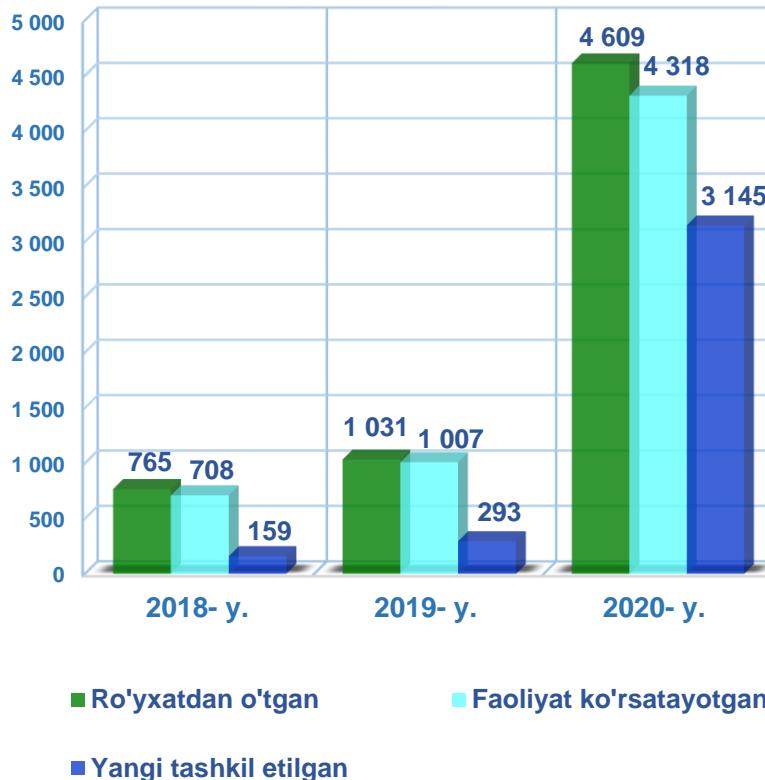


Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlarning tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha tarkibi (2020- yil yanvar-iyul oylarida, umumiy sonidagi ulushi, % da)



2020- yil yanvar-iyul oylarida 5 521 ta korxona va tashkilotlar yangi tashkil etildi. Shundan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar – 1 375 ta, xususiy korxonalar – 807 ta, oilaviy korxonalar – 3 145 ta, muassasalar – 41 ta va boshqalar – 153 tani tashkil etdi.

Oilaviy korxonalar soni (1- avgust holatiga ko'ra, birlikda)



Tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha ro'yxatdan o'tgan oilaviy korxonalar soni 2020- yil 1- avgust holatiga ko'ra, 4 609 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 3 578 taga yoki 4,5 martaga oshganligini ko'rish mumkin.

Faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 4 318 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 3 311 taga yoki 4,3 martaga oshganligini ko'rish mumkin.

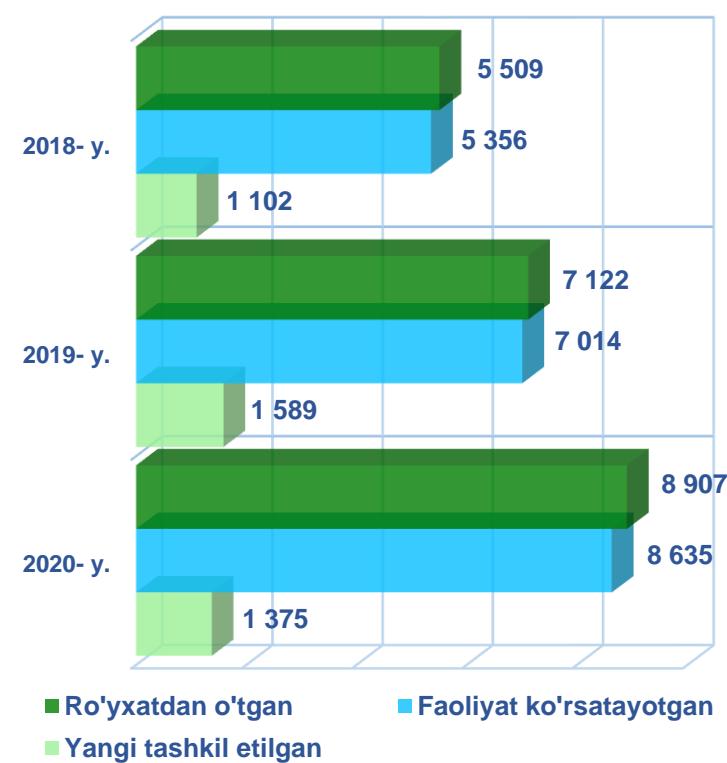
2020-yil yanvar-iyul oylarida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar soni 3 145 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 2 852 taga yoki 10,7 % martaga oshganligini ko'rish mumkin.

Mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni (1- avgust holatiga ko'ra, birlikda)

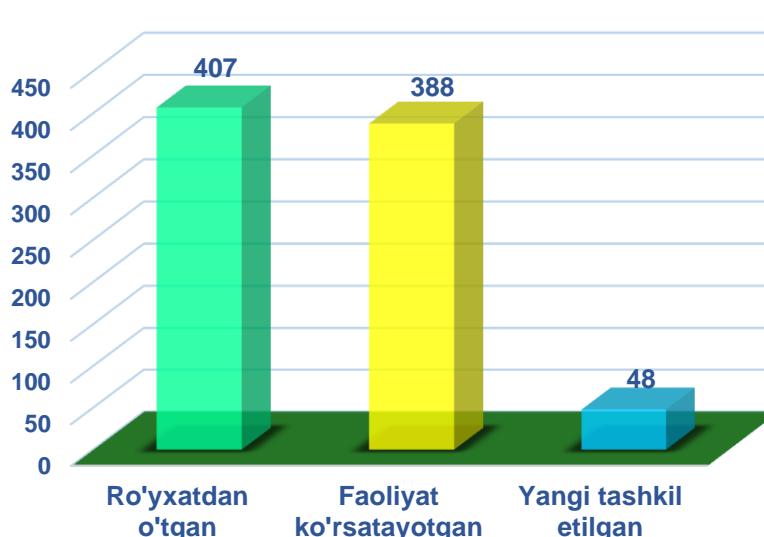
Tashkiliy huquqiy shakli bo'yicha ro'yxatdan o'tgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 2020- yil 1- avgust holatiga ko'ra, 8 907 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 1 785 taga yoki 125,1 % ga oshganligini ko'rish mumkin.

Faoliyat ko'rsatayotgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 8 635 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 1 621 taga yoki 123,1 % ga oshganligini ko'rish mumkin.

2020- yil yanvar-iyul oylarida yangi tashkil etilgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 1 375 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 214 taga yoki 0,9 % ga kamayganligini ko'rish mumkin.



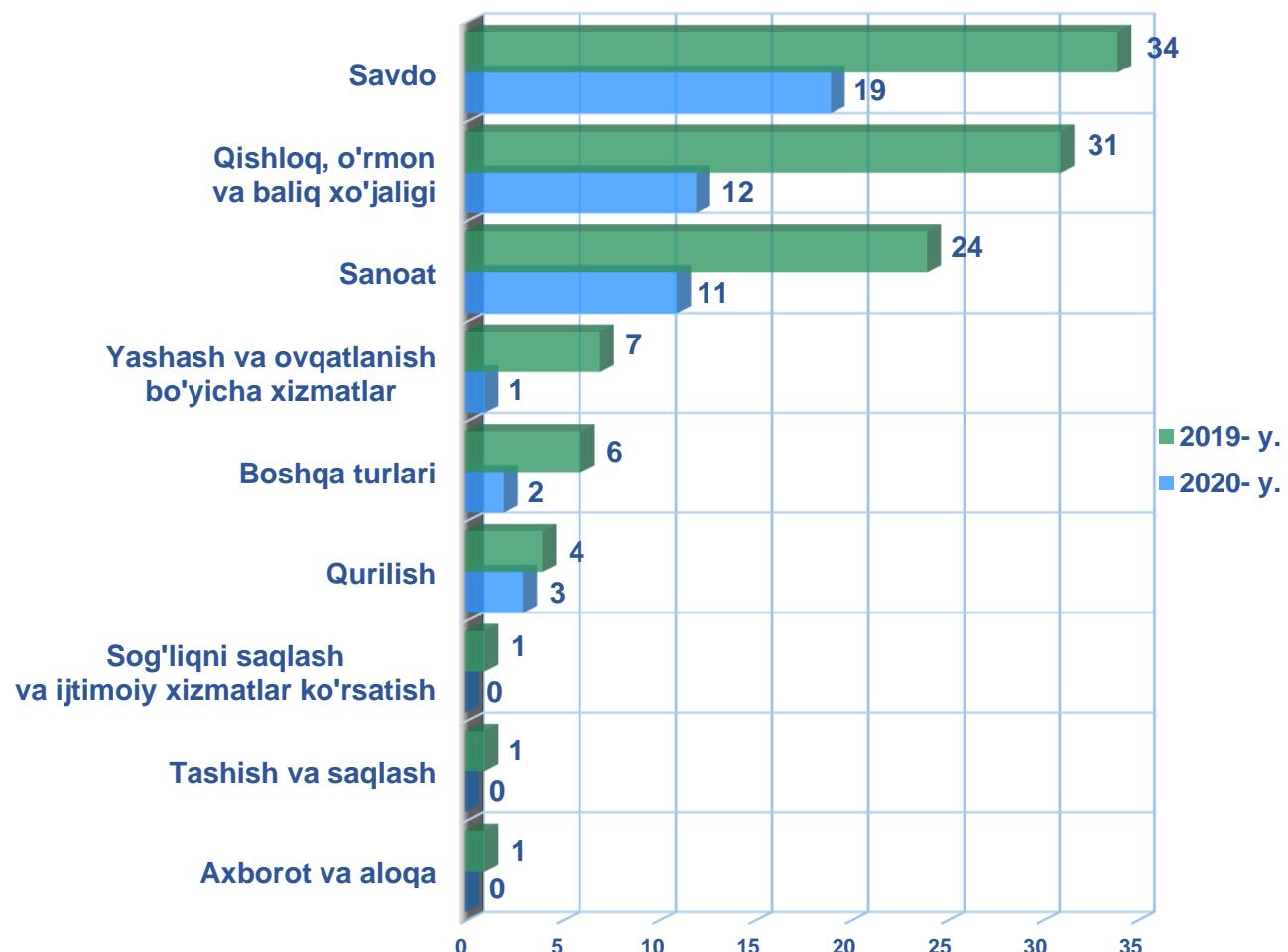
Xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni (2020- yil 1- avgust holatiga ko'ra, birlikda)



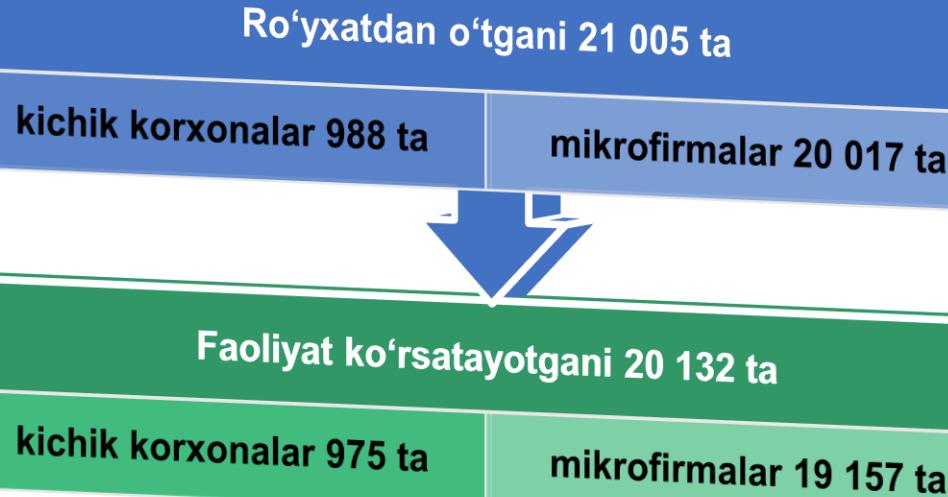
Ro'yxatdan o'tgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni 2020- yil 1- avgust holatiga ko'ra, 407 tani tashkil etib, ulardan 388 tasi yoki 95,3 %i faoliyat ko'rsatmoqda. Bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan olganda 101 taga yoki 135,2 % ga oshganligini ko'rish mumkin.

2020- yil yanvar-iyul oylarida viloyatimizda 48 ta xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar yangi tashkil etildi.

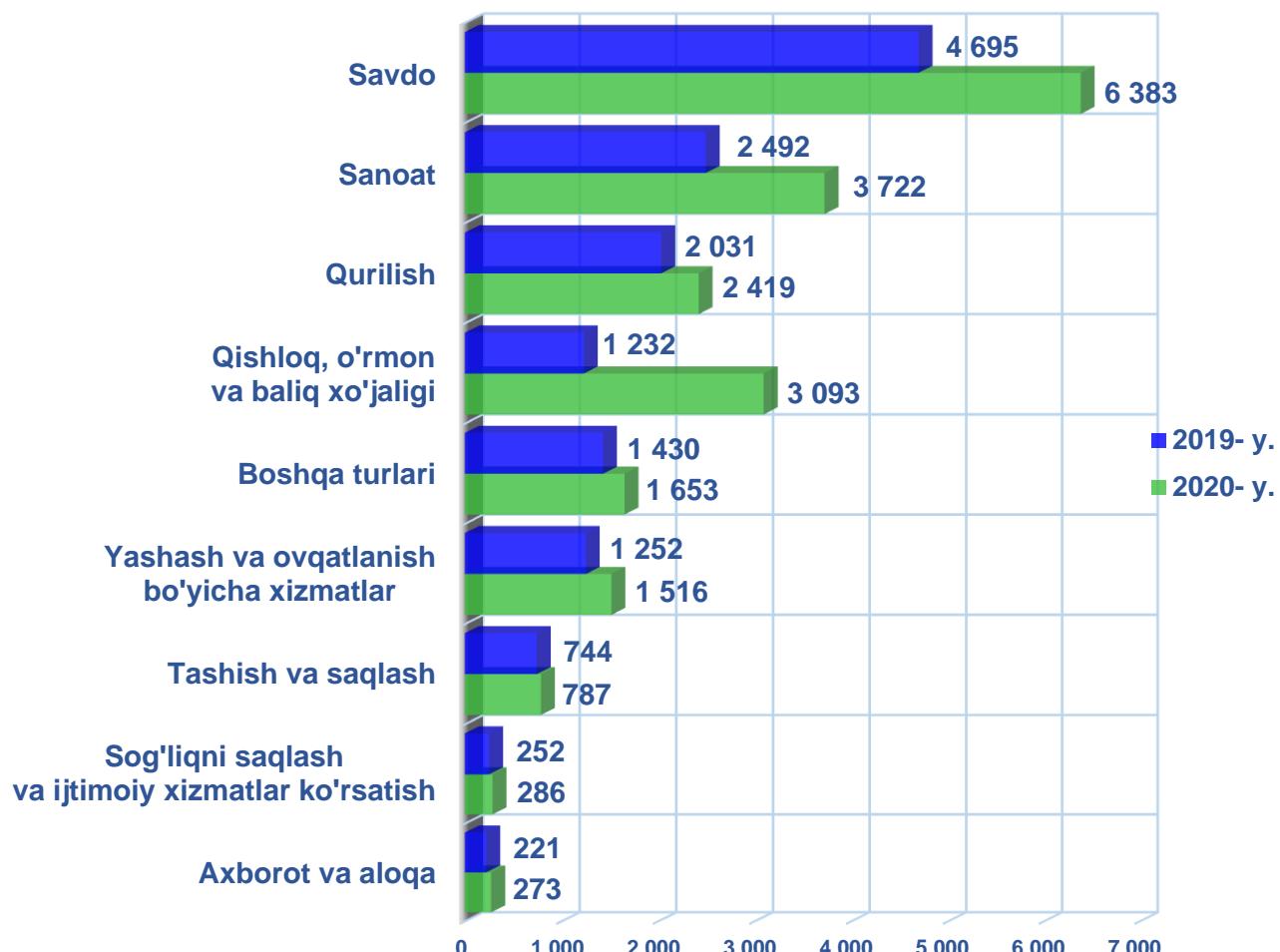
Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni (iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha yanvar-iyul oylarida, birlikda)



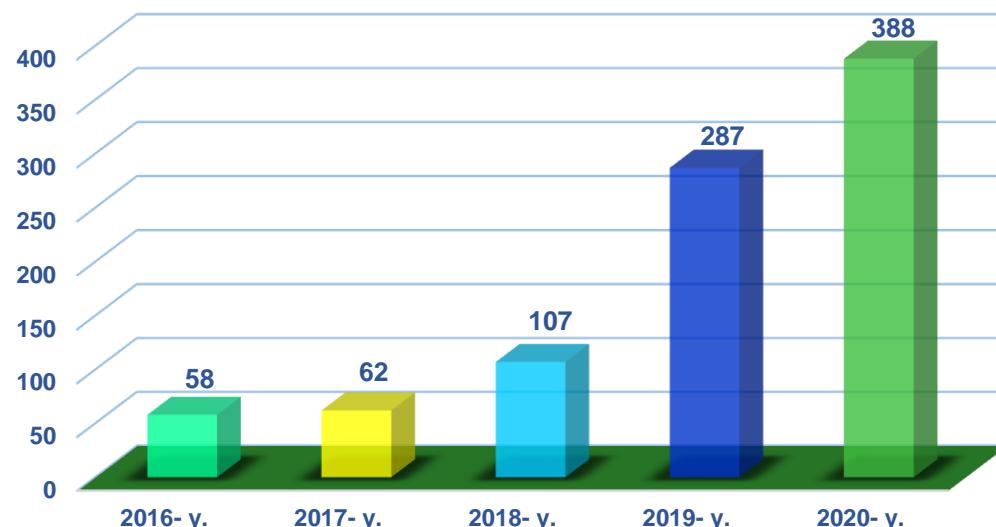
Kichik tadbirkorlik subyektlari soni (2020- yil 1- avgust holatiga ko'ra, birlikda)



Faoliyat ko'rsatayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni (iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha 1- avgust holatiga ko'ra, birlikda)



Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni (1- avgust holatiga ko'ra, birlikda)



Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalarning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha soni (1- avgust holatiga ko'ra, birlikda)

	2016- yil	2017- yil	2018- yil	2019- yil	2020- yil
Jami	58	62	107	287	388
shu jumladan:					
Qishloq, o'rmon va baliq xo'jaligi	7	10	28	80	97
Sanoat	33	34	39	76	106
Qurilish	2	1	4	15	21
Savdo	3	7	22	74	118
Tashish va saqlash	5	4	5	7	5
Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar	3	1	1	13	17
Axborot va aloqa	1	1	1	2	2
Sog'lijni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish	x	x	1	3	4
Boshqa turlar	4	4	6	17	18

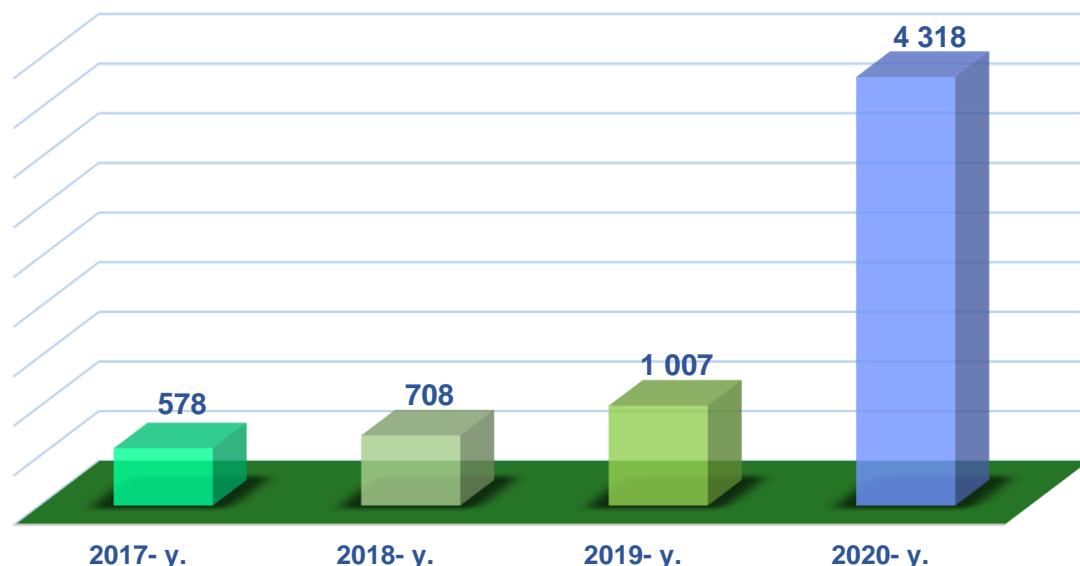
Faoliyat ko'rsatayotgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni (1- avgust holatiga ko'ra, birlikda)



Faoliyat ko'rsatayotgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlarning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha soni (1- avgust holatiga ko'ra, birlikda)

	2016- yil	2017- yil	2018- yil	2019- yil	2020- yil
Jami	3 310	4 303	5 356	7 014	8 635
<i>shu jumladan:</i>					
Qishloq, o'rmon va baliq xo'jaligi	239	334	581	718	1 101
Sanoat	533	701	847	1 174	1 354
Qurilish	559	718	885	1 173	1 479
Savdo	1 048	1 338	1 586	2 143	2 663
Tashish va saqlash	377	476	512	580	613
Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar	120	169	199	269	340
Axborot va aloqa	47	69	74	94	107
Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish	26	36	59	86	97
Boshqa turlar	361	462	613	777	881

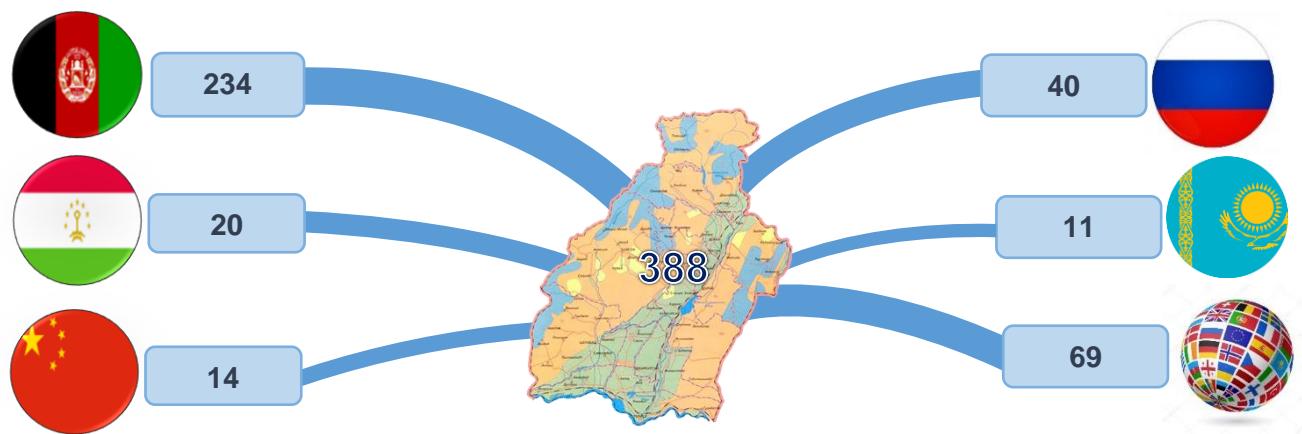
Faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalar soni (1- avgust holatiga ko'ra, birlikda)



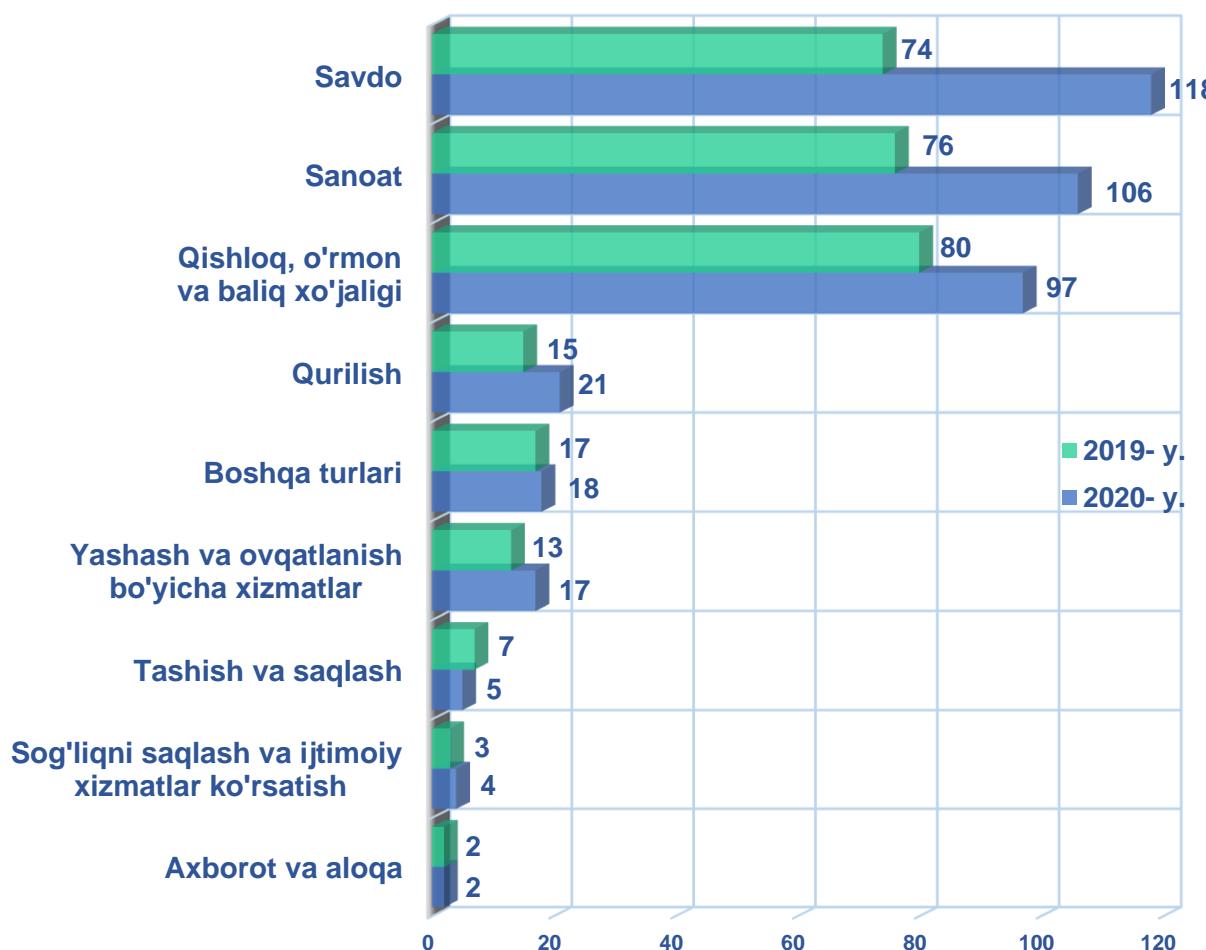
Faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalarning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha soni (1- avgust holatiga ko'ra, birlikda)

	2017- yil	2018- yil	2019- yil	2020- yil
Jami	578	708	1 007	4 318
<i>shu jumladan:</i>				
Qishloq, o'rmon va baliq xo'jaligi	77	89	96	1 412
Sanoat	158	169	279	1 233
Qurilish	8	8	11	44
Savdo	104	159	242	956
Tashish va saqlash	11	12	11	25
Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar	194	236	313	468
Axborot va aloqa	x	2	3	26
Sog'lioni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish	2	5	5	9
Boshqa turlar	24	28	47	145

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalarning davlatlar kesimida soni (2020- yil 1- avgust holatiga ko'ra, birlikda)



Faoliyat ko'rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni (iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha 1- avgust holatiga ko'ra, birlikda)

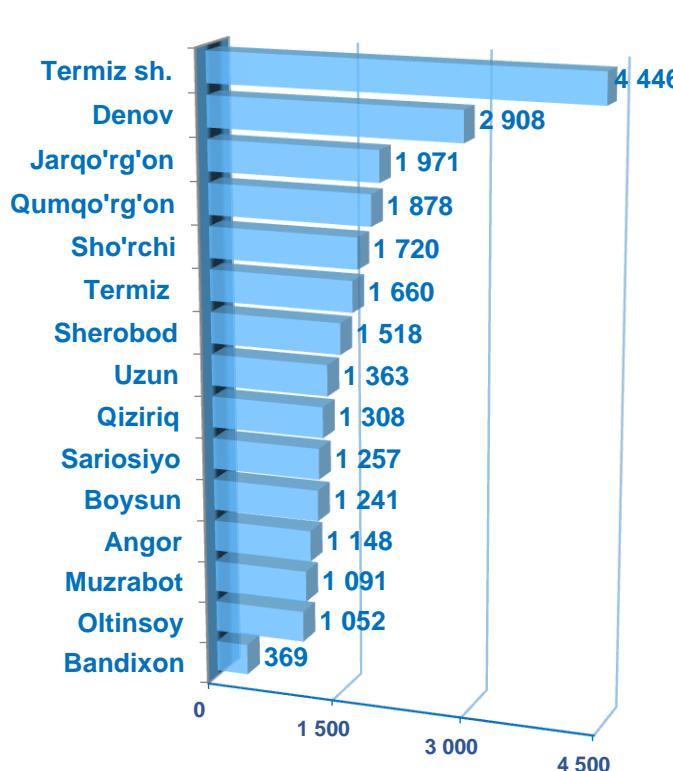


Hududlar kesimida xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni (2020- yil 1- avgust holatiga ko'ra, birlikda)

	Jami	<i>shundan:</i>	
		qo'shma korxona	xorijiy korxona
Surxondaryo viloyati	388	128	260
Termiz sh.	184	32	152
tumanlar:			
Oltinsoy	5	4	1
Angor	20	6	14
Bandixon	x	x	x
Boysun	6	5	1
Muzrabot	15	6	9
Denov	15	7	8
Jarqo'rg'on	12	8	4
Qumqo'rg'on	13	7	6
Qiziriq	9	x	9
Sariosiyo	14	9	5
Termiz	38	14	24
Uzun	29	16	13
Sherobod	14	7	7
Sho'rchi	14	7	7

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalarning asosiy qismi Termiz shahrida 184 ta (umumiyligi miqdoridagi ulushi 47,4 %), Termiz 38 ta (9,8 %), Uzun 29 ta (7,5 %), Angor 20 ta (5,1 %), Denov va Muzrabot 15 tadan (3,9 % dan), Sariosiyo, Sho'rchi va Sherobod 14 tadan (3,6 % dan), Qumqo'rg'on 13 ta (3,4 %) hamda Jarqo'rg'on 12 ta (3,1 %) tumanlarida tashkil etadi.

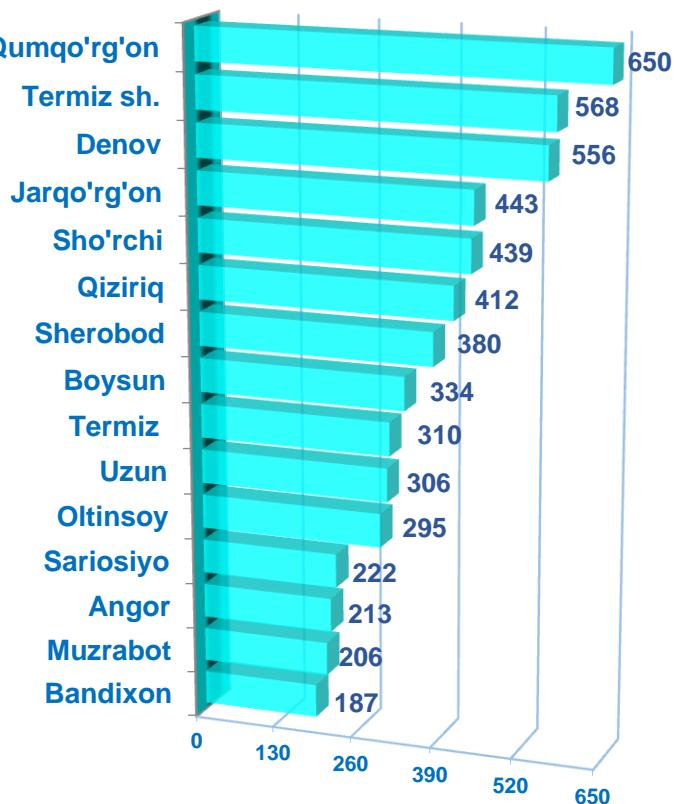
Ro'yxatdan o'tgan korxona va tashkilotlarning hududlar bo'yicha soni (2020- yil 1- avgust holatiga ko'ra, birlikda)



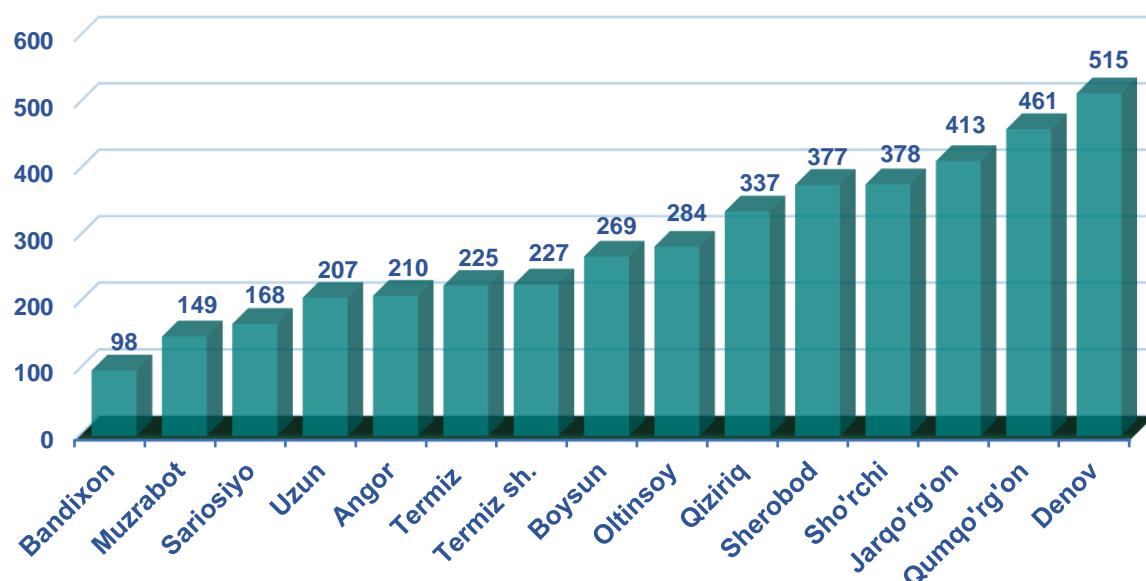
2020- yil 1- avgust holatiga ko'ra, ro'yxatdan o'tgan korxona va tashkilotlar hududlar kesimida taqsimlanganda, Termiz shahri (17,8 %), Denov (11,7 %), Jarqo'rg'on (7,9 %), Qumqo'rg'on (7,5 %), Sho'rchi (6,9 %), Termiz (6,7 %), Sherobod (6,1 %), Uzun (5,5 %), Qiziriq (5,2 %), Sariosiyo (5,0 %), Boysun (5,0 %), Angor (4,6 %), Muzrabot (4,4 %), Oltinsoy (4,2 %) va Bandixon tumanlarida (1,5 %) hissalariga to'g'ri keladi.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlarning hududlar bo'yicha soni (2020- yil yanvar-iyul oylarida, birlikda)

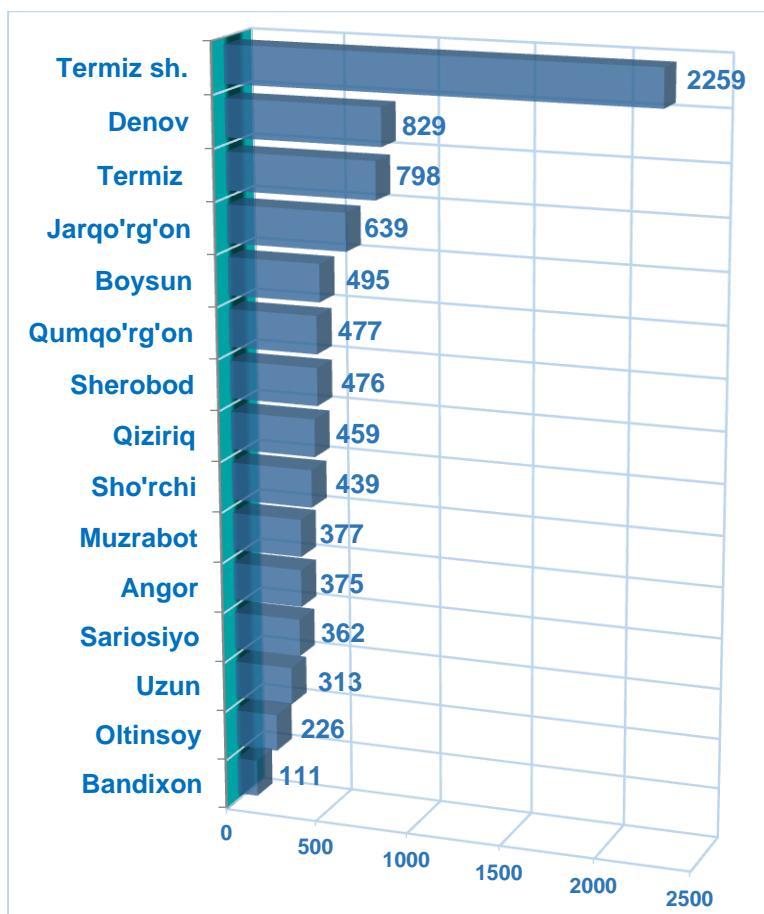
2020- yil yanvar-iyul oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar hududlar kesimida taqsimlanganda, ularning soni Qumqo'rg'on (11,8 %), Termiz sh. (10,3 %), Denov (10,1 %), Jarqo'rg'on (8,0 %), Sho'rchi (8,0 %), Qiziriq (7,5 %), Sherobod (6,9 %), Boysun (6,0 %), Termiz (5,6 %), Uzun (5,5 %), Oltinsoy (5,3 %), Sariosiyo (4,0 %), Angor (3,9 %), Muzrabot (3,7 %) va Bandixon (3,4 %) ulushiga ega.



Faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalarining hududlar kesimida soni (2020-yil 1-avgust holatiga ko'ra, birlikda)



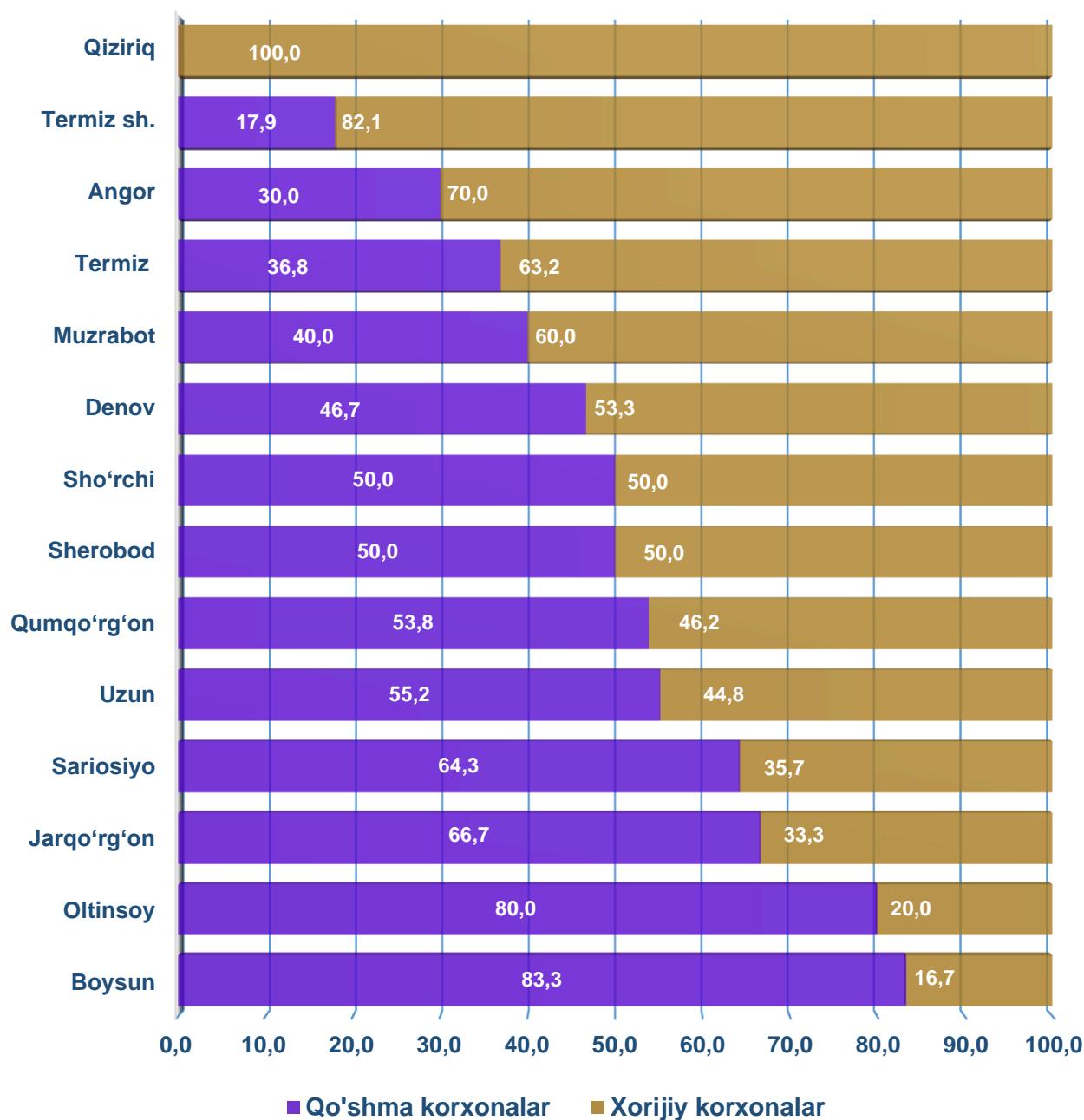
Faoliyat ko'rsatayotgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlarning hududlar kesimidagi soni (2020-yil 1-avgust holatiga ko'ra, birlikda)



2020-yil 1-avgust holatiga ko'ra, faoliyat ko'rsatayotgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar hududlar kesimida taqsimlanganda, Termiz sh. (26,2 %), Denov (9,6 %), Termiz (9,3 %), Jarqo'rg'on (7,4 %), Boysun (5,7 %), Sherobod (5,5 %), Qumqo'rg'on (5,5 %), Qiziriq (5,3 %), Sho'rchi (5,1 %), Muzrabot (4,4 %), Angor (4,3 %), Sariosiyo (4,2 %), Uzun (3,6 %), Oltinsoy (2,6 %) va Bandixon (1,3 %) ulushiga ega.

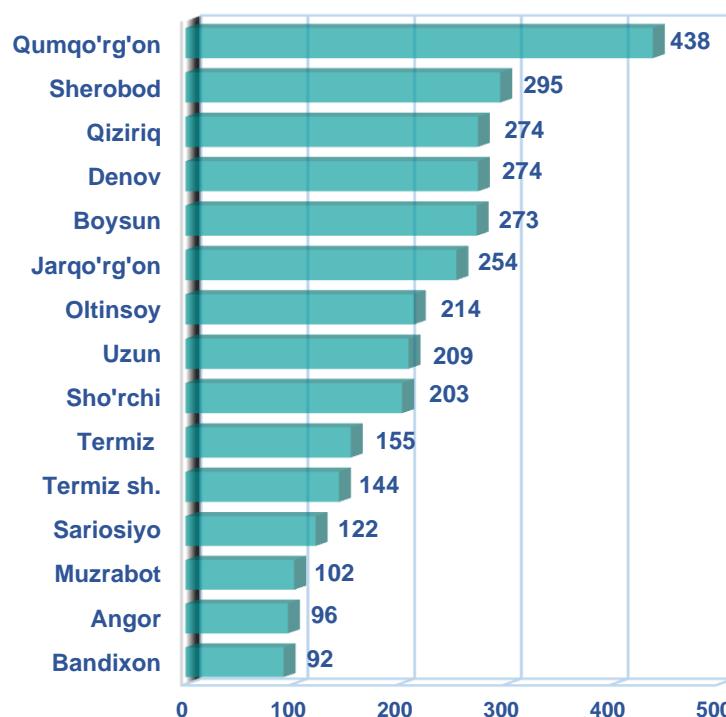
Hududlar kesimida jami xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalarning qo'shma korxona va xorijiy korxonalarga taqsimlanishi

(2020- yil 1- avgust holatiga ko'ra, jamiga nisbatan ulushi, % da)



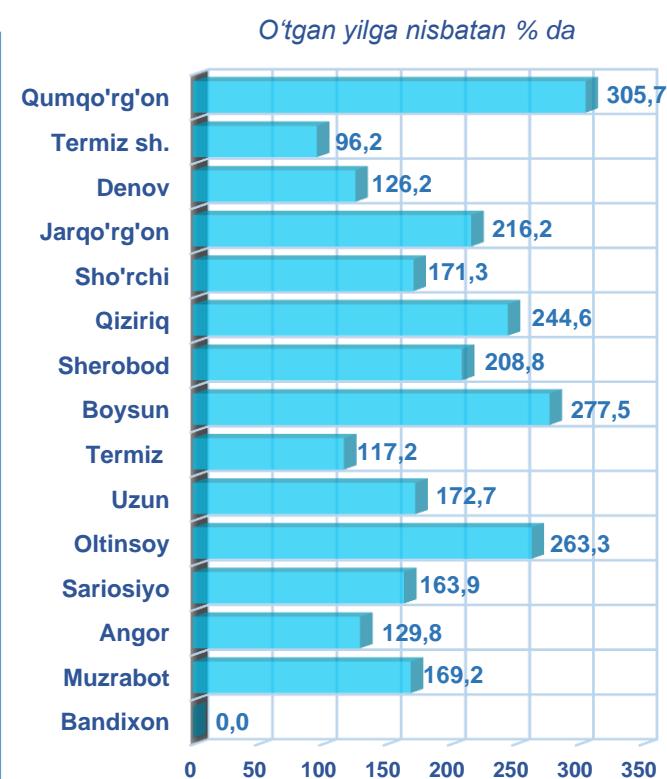
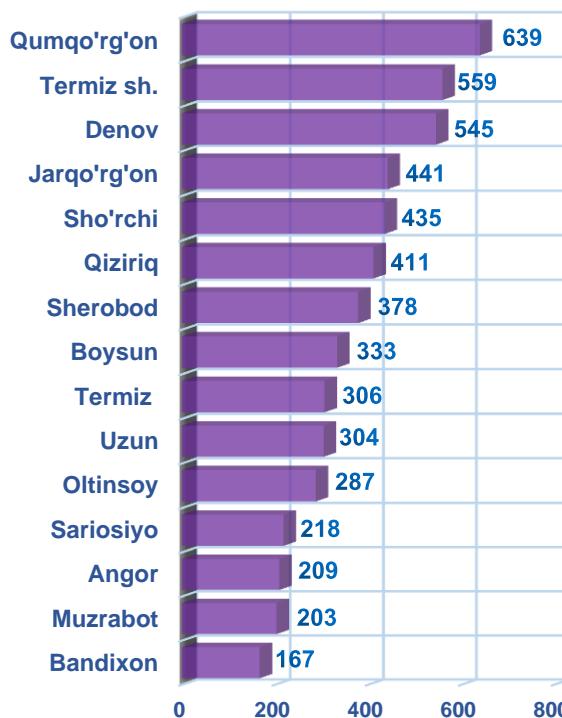
2017-2021- yillarda rivojlanishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha "Harakatlar strategiyasi"ning uchinchi muhim yo'nalishi - xalqaro iqtisodiy hamkorlikni yanada rivojlantirish hisoblanadi. Xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonini o'sib borishi, eng avvalo, viloyatimizdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining qonuniy asoslari takomillashib borayotgani bilan izohlanadi.

Yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalarining hududlar bo'yicha soni (2020- yil yanvar-iyul oylarida, birlikda)



2020- yil yanvar-iyul oylarida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar, hududlar kesimida taqsimlanganda Qumqo'rg'on (13,9 %), Sherobod (9,4 %), Qiziriq (8,7 %), Denov (8,7 %), Boysun (8,7 %), Jarqo'rg'on (8,1 %), Oltinsoy (6,8 %), Uzun (6,7 %), Sho'rchi (6,5 %), Termiz (4,9 %), Termiz sh. (4,6 %), Sariosiyo (3,9 %), Muzrabot (3,2 %), Angor (3,0 %) va Bandixon (2,9 %) tumanlari ulushiga ega.

Hududlar kesimida yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalar soni (2020- yil yanvar-iyul oylarida, birlikda)



Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri - axborot-ma'lumotnomaga tusidagi, vaqtiga vaqtiga bilan yangilab boriladigan ma'lumotlardan iborat bo'lgan avtomatlashtirilgan tizim hisoblanadi hamda yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxona va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikasiyalashtirishni ta'minlaydi.

Ro'yxatga olingan korxona va tashkilotlar - ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo'lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar - ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda davlat statistika organlariga moliya-xo'jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to'g'risidagi ma'lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar - ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Kichik korxona va mikrofirmalar - O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 24-avgustdagagi "Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o'tish chora-tadbirlari to'g'risida" gi 275-son qarorining 1- ilovasiga muvofiq kichik tadbirkorlik subyektlariga ajratiladi.

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Davlat statistika qo'mitasining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so'ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo'yilgan.